Příjmy po skončení na DPP/ZMR a jejich vykázání v JMHZ

O co jde

Příjmy zúčtované po skončení DPP nebo zaměstnání malého rozsahu (ZMR) podléhají z hlediska sociálního pojištění speciálnímu režimu – příjem se musí posuzovat, jako by byl vyplacen v posledním měsíci, kdy DPP/ZMR trvala/o.

Metodika JMHZ

Metodika k vykazování příjmů po skončení na DPP/ZMR v měsíčním hlášení JMHZ je popsána v kapitole „Odložený příjem“ v dokumentu „Pravidla podání JMHZ a související procesy“ v rámci dokumentace k JMHZ a příklady jsou uvedeny v Excelovém souboru „TEST_odložený příjem_1.1.2026.xlsx“ tamtéž. Tady jsou příslušné pasáže z dokumentace:

1) Příjem po skončení zaměstnaneckého poměru, kdy **skutečný výkon práce neprobíhal ani již netrval pracovněprávní vztah** (např. vyplácení bonusů)

Proces:

Zaměstnavatel

NAVÁŽE NA SKONČENÝ PPV (např. ke dni 31.3. 2024), ke kterému se dodatečný příjem váže, a to pomocí ID PPV pracovního vztahu, ke kterému se příjem váže. V případě potřeby je možné ID PPV zjistit pomocí služby 2.12 na portálu ČSSZ.

Hlásí následující měsíc, kdy bylo zúčtováno (za měsíc, kdy byl příjem zúčtován např. 4/25).

Vybere datový scénář „ODLOŽENÝ PŘÍJEM“, který v sobě zahrnuje omezený rozsah atributů: z oblasti důchodových nároků za hlášený měsíc, kdy došlo k zúčtování příjmu; *např. 4/25*

z oblasti pojistného na sociální zabezpečení za měsíc, kdy došlo k zúčtování příjmu; *např. 4/25*

z oblasti daně ze závislé činnosti, kdy došlo k zúčtování příjmu. *např. 4/25*

V OBLASTI DŮCHODOVÝCH NÁROKŮ budou povinně vyplněny atributy (v souladu s dokumentem *ELDP_pro všechny datové scénáře)*:

10356 Počet kalendářních dnů trvání doby důchodového pojištění v daném kalendářním měsíci V těchto případech by měla být vždy vykázána „0“.

10240 Kód ELDP (podmínečně povinný) kód ELDP PPV, ke kterému je příjem zúčtován

10241 Platnost kódu od měsíc zúčtování (podmínečně povinný) např. 1. 4. 25

10242 Platnost kódu do měsíce zúčtování (podmínečně povinný) např. 30. 4. 25

10245 Vyměřovací základ (podmínečně povinný)

Ostatní atributy týkající se důchodových nároků se nevyplňují.

Specifičnost pro ZMR a DPP:

Pokud zúčtovaný odložený příjem v součtu s příjmem z posledního měsíce výkonu zaměstnaneckého poměru, ke kterému se odložený příjem vztahuje, zpětně zakládá účast na sociálním pojištění, **je současně potřeba** provést **POUZE VE VZTAHU K DŮCHODOVÝM NÁROKŮM** opravu hlášení za poslední měsíc výkonu zaměstnaneckého poměru.

V atributech vztahujících se k ELDP se opravuje počet kalendářních dnů trvání pojištění (10356) a vyměřovací základ (10245). Vyloučené doby a doby odečítané zřejmě nebudou nastávat často, avšak teoreticky mohou, proto musí být dostupné i atributy pro tuto situaci: tj. atributy 10357–10362; 10356 + 10375, 10462–10469

Pokud dodatečně zúčtovaným odloženým příjmem dojde k založení účasti na pojištění (v posledním měsíci trvání zaměstnání), pak se příjem zúčtovaný do tohoto posledního měsíce trvání zaměstnání považuje za příjem zúčtovaný do kalendářního měsíce, v němž úhrn započitatelných příjmů zahrnovaných do posledního měsíce, ve kterém naposledy trvalo zaměstnání, dosáhl výše zakládající účast na pojištění. Tato situace se může týkat i více kalendářních měsíců najednou (např. zaměstnání na DPP skončí v březnu a je zúčtován příjem 5 000 Kč, v dubnu je zúčtován „první“ odložený příjem 5 000 Kč (účast stále není založena) a v červenci je zúčtován „druhý“ odložený příjem 5 000 Kč; teprve až s příjmem zúčtovaným do července je v březnu založena účast na pojištění a v červenci se z VZ 15 000 Kč bude platit pojistné.

Pokud výše zúčtovaného příjmu v součtu nedosáhne rozhodného příjmu, tj. nezaloží účast na pojištění, oprava se nezasílá.

VE VZTAHU K NEMOCENSKÉMU POJIŠTĚNÍ (NP) bude povinně vyplněný atribut 10476 Vykázaný příjem včetně nepojištěné činnosti (Započitatelný příjem pro účely nemocenského pojištění).

Specifičnost pro ZMR a DP:

Opravu hlášení za poslední měsíc (atribut 10476) Je třeba zaslat i v případě, že se v součtu se započitatelným příjmem z posledního měsíce trvání právního vztahu nezaloží účast na nemocenském pojištění.

Pozn.: Započitatelný příjem zúčtovaný do posledního měsíce (v němž trvalo zaměstnání) se pro účely pojistného považuje za příjem zúčtovaný do kalendářního měsíce, do kterého byl zúčtován dodatečný příjem, který „způsobil“ založení účasti v posledním měsíci trvání zaměstnání. ***V oblasti pojistného se tedy nic neopravuje, příjem z posledního měsíce, ve kterém je dodatečně založena účast na pojištění, se přesouvá do měsíce, do kterého byl zúčtován dodatečný příjem a za tento měsíc oba příjmy vstupují do VZ, tj. do atributu 10477. Na placení pojistného se aplikuje právní úprava platná a účinná v měsíci, za který se toto pojistné platí (sazby, maximální VZ atd.).*** *Pro doplnění, bylo-li poslední měsíc trvání zaměstnání odvedeno pojistné a následně je zúčtován dodatečný příjem např. ve výši 3000 Kč, musí být rovněž i z této částky odvedeno pojistné.*

Co je potřeba řešit

Z výše uvedené metodiky vyplývá, že pro příjem na skončené DPP je potřeba řešit následující:

1. správně odvést pojistné ze správného vyměřovacího základu, pokud DPP byla nebo se stala pojištěná,
2. v některých případech zpětně opravit ELDP do měsíce, kdy DPP skončila,
3. ve všech případech zpětně opravit „Vykázaný příjem včetně nepojištěné činnosti“ (atribut 10476).

Tento dokument řeší, jak to v Avensiu zadat a co to provede v měsíčním hlášení.

Scénáře a příklady

V zásadě je potřeba řešit 3 základní scénáře:

1. příjem na DPP v posledním měsíci + příjem po skončení nezakládají účast na pojištění,
2. příjem na DPP v posledním měsíci založil účast na pojištění, další příjem po skončení je tedy již pojištěný,
3. příjem na DPP v posledním měsíci nezaložil účast na pojištění, ale dohromady s dalším příjem po skončení je DPP již pojištěná.

Stejné scénáře platí pro ZMR a způsob řešení v Avensiu je obdobný – pouze se mění částka pro rozhodnutí, zda je DPP/ZMR pojištěná (v roce 2026 je to pro DPP 12000 a pro ZMR 4500). Zároveň platí, že v případě souběhu více DPP a ZMR v posledním měsíci, se pro rozhodnutí, zda je/není pojištěná, příjmy ze všech DPP a ZMR sčítají.

V následujících scénářích/příkladech DPP skončila v 03.2026 a dodatečný příjem je zúčtován v 04.2026.

Scénář 1 – nepojištěná DPP

Příklad: v březnu příjem 5000, v dubnu dodatečně zúčtováno 3000, dohromady 8000 – není pojištěná.

Výchozí zadání v dubnu:

Kód	Název	H odpra	D odpra	H evid	H neodj	D neodj	Množství	Sazba	Částka	Platí od	Pracoviště	Zakázka
3883	DOHODA NA PRACI	0	0	0	0	0	3000	1	3000	01.04.2026	365 Pracoviště 372	Zakázka 0

Hlášení v březnu:

Formulář — Stav k 28.03.2026 16:38:48

Název	ID atributu	Hodnota
Identifikace		
Souhrnná data zaměstnance		
Sociální pojištění		
Pojištění od	10354	01.03.2026
Pojištění do	10355	31.03.2026
Vyměřovací základ		
Vykázaný příjem vč. nepojištěné činnosti	10476	5000
Vyměřovací základ pro odvod pojistného	10477	0
Pojistné		
Sociální pojištění za zaměstnance	10370	0
Sociální pojištění za organizaci	10481	0
ELDP		
Řádek ELDP		
Započtené doby	10356	0
Příjem v daném měsíci		

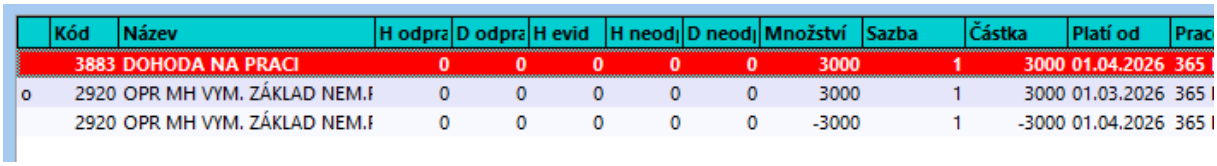
Hlášení v dubnu:

Formulář — Stav k 28.03.2026 16:38:48

Název	ID atributu	Hodnota
Odložený příjem		
Typ odloženého příjmu	10548	Příjem po skončení
Identifikace		
Souhrnná data zaměstnance		
Sociální pojištění		
Vyměřovací základ		
Vykázaný příjem vč. nepojištěné činnosti	10476	3000
Vyměřovací základ pro odvod pojistného	10477	0
Pojistné		
Sociální pojištění za zaměstnance	10370	0
Sociální pojištění za organizaci	10481	0
ELDP		
Řádek ELDP		
Měsíc, za který je hlášeno	10537	4
Rok, za který je hlášeno	10538	2026
Započtené doby	10356	0
Příjem v daném měsíci		

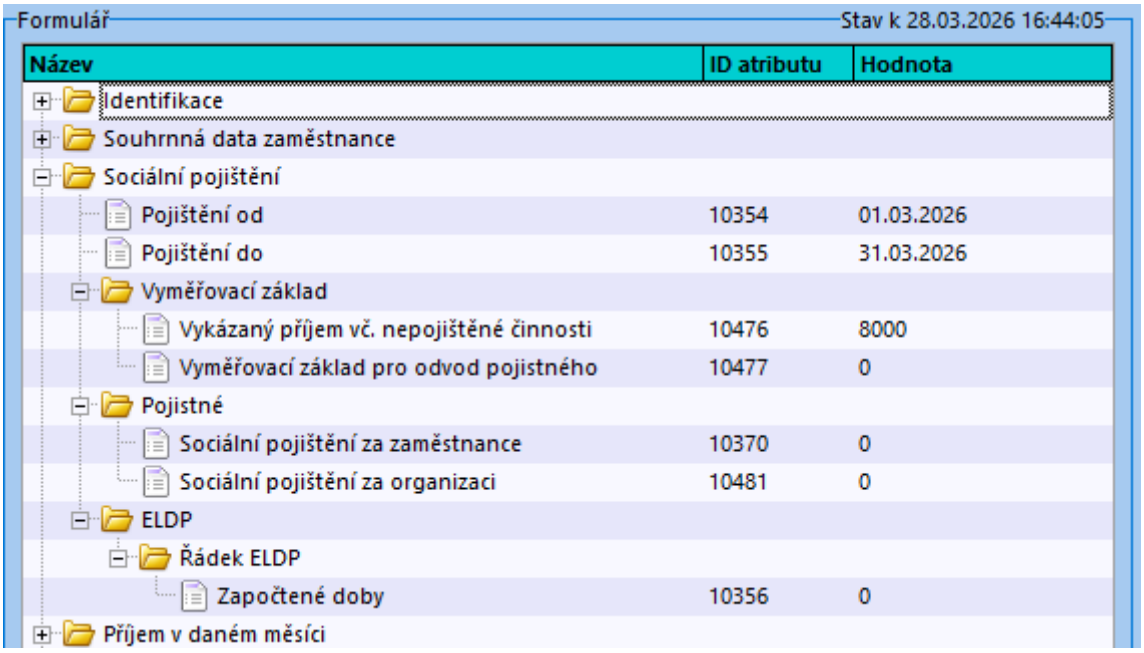
Dle metodiky JMHZ je nutné částku 3000 v atributu 10476 přesunout z hlášení za duben do hlášení za březen. K tomu slouží opravný mzdový kód 2920 - OPR MH VYM. ZÁKLAD NEM.POJ.

Po zadání:

	Kód	Název	H odpra	D odpra	H evid	H neodj	D neodj	Množství	Sazba	Částka	Platí od	Prac
	3883	DOHODA NA PRACI	0	0	0	0	0	3000	1	3000	01.04.2026	365
o	2920	OPR MH VYM. ZÁKLAD NEM.F	0	0	0	0	0	3000	1	3000	01.03.2026	365
	2920	OPR MH VYM. ZÁKLAD NEM.F	0	0	0	0	0	-3000	1	-3000	01.04.2026	365

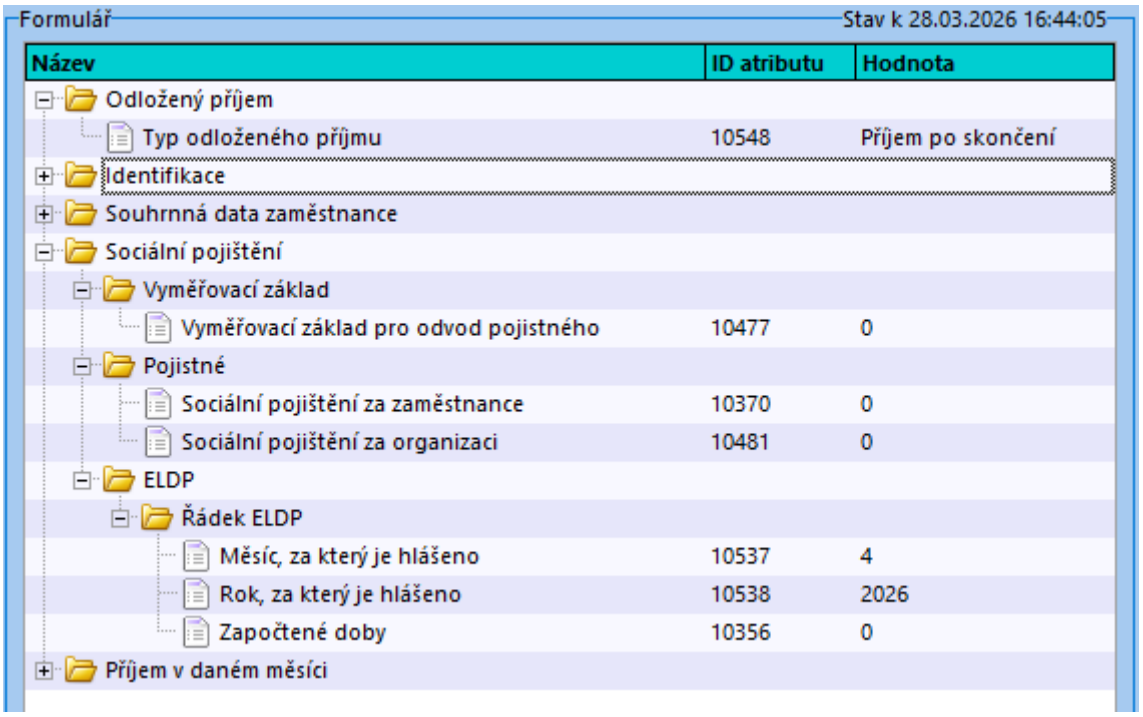
je v opravném hlášení za březen hodnota atribut 10476 správně 8000 (původních 5000 + 3000 po skončení):

Formulář — Stav k 28.03.2026 16:44:05

Název	ID atributu	Hodnota
Identifikace		
Souhrnná data zaměstnance		
Sociální pojištění		
Pojištění od	10354	01.03.2026
Pojištění do	10355	31.03.2026
Vyměřovací základ		
Vykázaný příjem vč. nepojištěné činnosti	10476	8000
Vyměřovací základ pro odvod pojistného	10477	0
Pojistné		
Sociální pojištění za zaměstnance	10370	0
Sociální pojištění za organizaci	10481	0
ELDP		
Řádek ELDP		
Započtené doby	10356	0
Příjem v daném měsíci		

a v hlášení za duben žádná částka není:

Protože DPP nebyla pojištěná, v žádném hlášení nevzniká ELDP a není potřeba ho opravovat.

Scénář 2 – DPP byla pojištěná již v posledním měsíci

Příklad: v březnu vyplaceno 15000, následně v dubnu dalších 5000 po skončení.

Výchozí zadání v dubnu:

Kód	Název	H odpra	D odpra	H evid	H neodj	D neodj	Množství	Sazba	Částka	Platí od	Pra
3883	DOHODA NA PRACI	0	0	0	0	0	5000	1	5000	01.04.2026	36

Hlášení za březen:

Formulář — Stav k 28.03.2026 16:52:35

Název	ID atributu	Hodnota
Identifikace		
Souhrnná data zaměstnance		
Sociální pojištění		
Pojištění od	10354	01.03.2026
Pojištění do	10355	31.03.2026
Vyměřovací základ		
Vykázaný příjem vč. nepojištěné činnosti	10476	15000
Vyměřovací základ pro odvod pojistného	10477	15000
Pojistné		
Sociální pojištění za zaměstnance	10370	1065
Sociální pojištění za organizaci	10481	3720
ELDP		
Řádek ELDP		
Kód	10240	T++
Platí od	10241	01.03.2026
Platí do	10242	31.03.2026
Započtené doby	10356	31
Vyměřovací základ	10245	15000
Příjem v daném měsíci		

Hlášení za duben:

Formulář — Stav k 28.03.2026 16:52:28

Název	ID atributu	Hodnota
Odložený příjem		
Typ odloženého příjmu	10548	Příjem po skončení
Identifikace		
Souhrnná data zaměstnance		
Sociální pojištění		
Vyměřovací základ		
Vykázaný příjem vč. nepojištěné činnosti	10476	5000
Vyměřovací základ pro odvod pojistného	10477	0
Pojistné		
Sociální pojištění za zaměstnance	10370	0
Sociální pojištění za organizaci	10481	0
ELDP		
Řádek ELDP		
Měsíc, za který je hlášeno	10537	4
Rok, za který je hlášeno	10538	2026
Započtené doby	10356	0
Příjem v daném měsíci		

V hlášení za duben jsou vidět následující problémy:

- z dodatečného příjmu 5000 není odvedeno pojistné
- atribut 10476 má hodnotu, která musí být přesunuta do března (opravným kódem 2920)

Navíc je potřeba podle metodiky opravit ELDP v březnu. K tomu slouží opravný mzdový kód 2921 - OPR MH VYM. ZÁKLAD ELDP.

Nejprve zajistíme, že bude z částky odvedeno pojistné. To dosáhneme „vypůjčením“ vyměřovacího základu 15000 z března pomocí kódu 255:

	Kód	Název	H odpra	D odpra	H evid	H neodp	D neodp	Množství	Sazba	Částka	Platí od	Pra
	3883	DOHODA NA PRACI	0	0	0	0	0	5000	1	5000	01.04.2026	365
o	255	VYMER. ZAKLAD S	0	0	0	0	0	-15000	1	-15000	01.03.2026	365
	255	VYMER. ZAKLAD S	0	0	0	0	0	15000	1	15000	01.04.2026	365

Po opravě se hlášení za březen nezmění a hlášení za duben vypadá takto:

Formulář — Stav k 28.03.2026 16:57:57

Název	ID atributu	Hodnota
Odložený příjem		
Typ odloženého příjmu	10548	Příjem po skončení
Identifikace		
Souhrnná data zaměstnance		
Sociální pojištění		
Vyměřovací základ		
Vykázaný příjem vč. nepojištěné činnosti	10476	5000
Vyměřovací základ pro odvod pojistného	10477	5000
Pojistné		
Sociální pojištění za zaměstnance	10370	355
Sociální pojištění za organizaci	10481	1240
ELDP		
Řádek ELDP		
Měsíc, za který je hlášeno	10537	4
Rok, za který je hlášeno	10538	2026
Kód	10240	TP+
Platí od	10241	01.04.2026
Platí do	10242	30.04.2026
Započtené doby	10356	0
Vyměřovací základ	10245	5000
Příjem v daném měsíci		

Je odvedeno pojistné ze správného vyměřovacího základu 5000 – správně, ale vnikl nám tam ELDP, který tam být nemá – špatně. Navíc je potřeba opravit atribut 10476.

Po opravách je zadání v dubnu:

	Kód	Název	H odpra	D odpra	H evid	H neodj	D neodj	Množství	Sazba	Částka	Platí od	Pra
	3883	DOHODA NA PRACI	0	0	0	0	0	5000	1	5000	01.04.2026	365
o	255	VYMER. ZAKLAD S	0	0	0	0	0	-15000	1	-15000	01.03.2026	365
	255	VYMER. ZAKLAD S	0	0	0	0	0	15000	1	15000	01.04.2026	365
o	2920	OPR MH VYM. ZÁKLAD NEM.F	0	0	0	0	0	5000	1	5000	01.03.2026	365
	2920	OPR MH VYM. ZÁKLAD NEM.F	0	0	0	0	0	-5000	1	-5000	01.04.2026	365
o	2921	OPR MH VYM. ZÁKLAD ELDP	0	0	0	0	0	5000	1	5000	01.03.2026	365
	2921	OPR MH VYM. ZÁKLAD ELDP	0	0	0	0	0	-5000	1	-5000	01.04.2026	365

a hlášení za duben je takové, jaké potřebujeme:

Formulář — Stav k 28.03.2026 17:01:58

Název	ID atributu	Hodnota
Odložený příjem		
Typ odloženého příjmu	10548	Příjem po skončení
Identifikace		
Souhrnná data zaměstnance		
Sociální pojištění		
Vyměřovací základ		
Vyměřovací základ pro odvod pojistného	10477	5000
Pojistné		
Sociální pojištění za zaměstnance	10370	355
Sociální pojištění za organizaci	10481	1240
ELDP		
Řádek ELDP		
Měsíc, za který je hlášeno	10537	4
Rok, za který je hlášeno	10538	2026
Započtené doby	10356	0
Vyměřovací základ	10245	0
Příjem v daném měsíci		

a opravené hlášení za březen:

Formulář — Stav k 28.03.2026 17:01:58

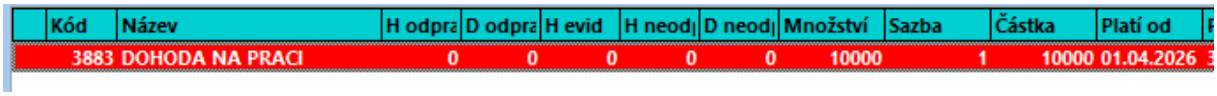
Název	ID atributu	Hodnota
Identifikace		
Souhrnná data zaměstnance		
Sociální pojištění		
Pojištění od	10354	01.03.2026
Pojištění do	10355	31.03.2026
Vyměřovací základ		
Vykázaný příjem vč. nepojištěné činnosti	10476	20000
Vyměřovací základ pro odvod pojistného	10477	15000
Pojistné		
Sociální pojištění za zaměstnance	10370	1065
Sociální pojištění za organizaci	10481	3720
ELDP		
Řádek ELDP		
Kód	10240	T++
Platí od	10241	01.03.2026
Platí do	10242	31.03.2026
Započtené doby	10356	31
Vyměřovací základ	10245	20000
Příjem v daném měsíci		

V tom je správně zvýšena hodnota atributu 10476 na 20000 (původních 15000 + 5000 po skončení). Zároveň došlo k opravě vyměřovacího základu na ELDP (atribut 10245) z původních 15000 na nových správných 20000.

Scénář 3 – DPP v posledním měsíci nebyla pojištěná, s příjem po skončení se stává pojištěnou

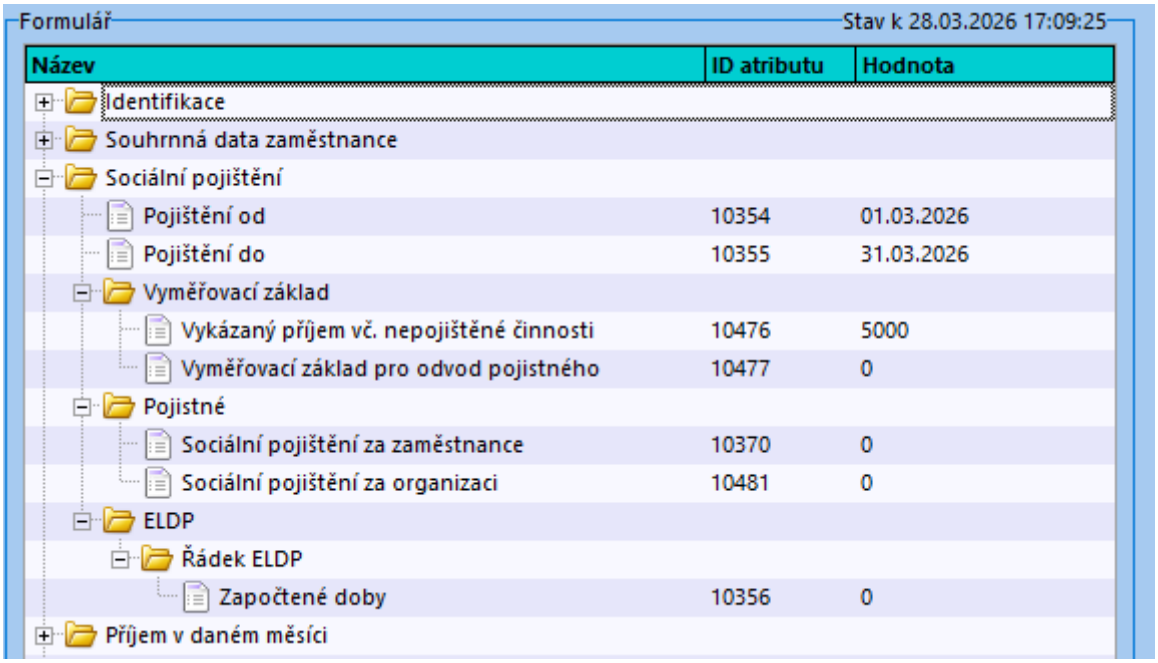
Příklad: v březnu na DPP vyplaceno 5000, v dubnu po skončení vyplaceno dalších 10000. Po vyplacení se DPP zpětně stává pojištěnou.

Výchozí zadání v dubnu:

Kód	Název	H odpra	D odpra	H evid	H neod	D neod	Množství	Sazba	Částka	Platí od
3883	DOHODA NA PRACI	0	0	0	0	0	10000	1	10000	01.04.2026

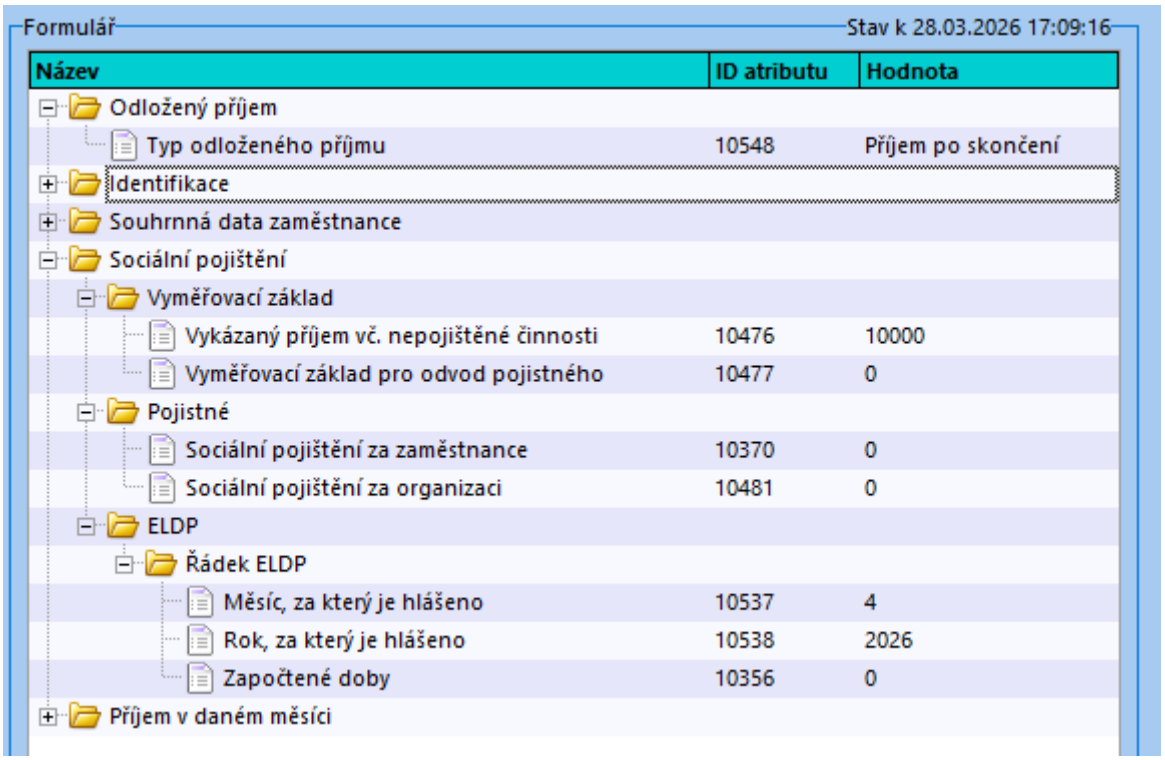
Hlášení za březen:

Formulář — Stav k 28.03.2026 17:09:25

Název	ID atributu	Hodnota
Identifikace		
Souhrnná data zaměstnance		
Sociální pojištění		
Pojištění od	10354	01.03.2026
Pojištění do	10355	31.03.2026
Vyměřovací základ		
Vykázaný příjem vč. nepojištěné činnosti	10476	5000
Vyměřovací základ pro odvod pojistného	10477	0
Pojistné		
Sociální pojištění za zaměstnance	10370	0
Sociální pojištění za organizaci	10481	0
ELDP		
Řádek ELDP		
Započtené doby	10356	0
Příjem v daném měsíci		

Hlášení za duben:

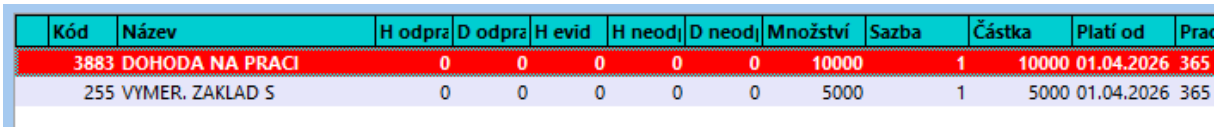

V hlášení za duben jsou vidět následující problémy:

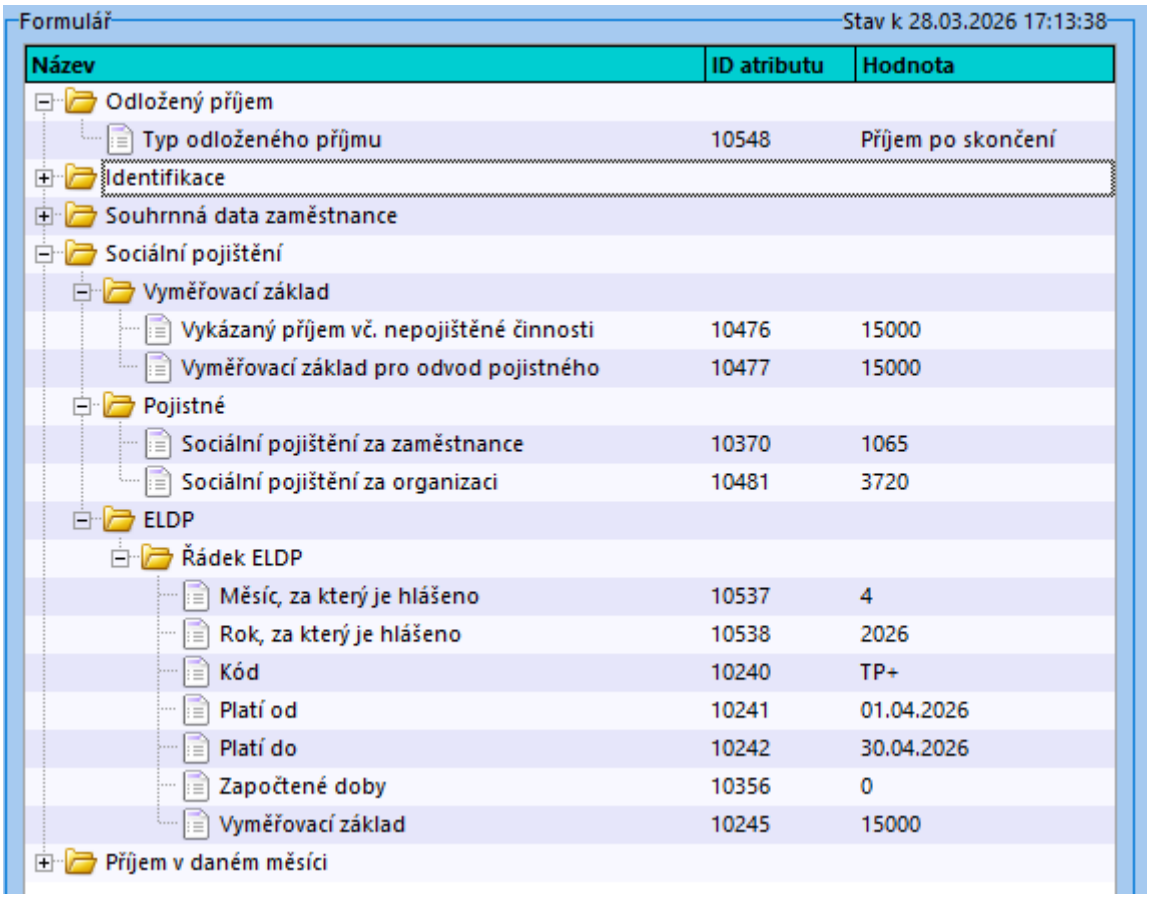
- vyměřovací základ má být součtem příjmů v březnu a dubnu
- z vyměřovacího základu není odvedeno pojistné
- atribut 10476 má hodnotu, která musí být přesunuta do března (opravným kódem 2920)

Navíc je potřeba podle metodiky opravit ELDP v březnu. K tomu slouží opravný mzdový kód 2921 - OPR MH VYM. ZÁKLAD ELDP.

Nejprve zajistíme, že bude z částky odvedeno pojistné. To dosáhneme „přidáním“ vyměřovacího základu 5000 z března a jeho správným započtením do dubna pomocí kódu 255:

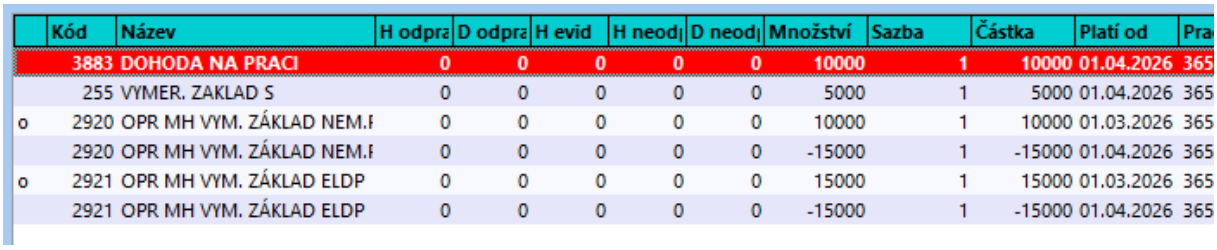
Po opravě vypadá hlášení za duben takto:

Tam:

- vyměřovací základ a odvedené pojistné je správně,
- vykázaný příjem vč. nepojištěné činnosti (10476) je chybně
- vznikl ELDP, který tam být nemá.

Dokončíme opravy měsíčního hlášení zadáním opravných položek:

Pozor na zadání hodnot pro kód 2920. Z dubna je potřeba odečíst 15000 (částka, která vyšla na měsíčním hlášení za duben), ale do března je potřeba zpětně přičíst pouze 10000, protože 5000 tam už je (z března).

Po opravách je hlášení za duben takové, jaké potřebujeme:

Formulář — Stav k 28.03.2026 17:18:23

Název	ID atributu	Hodnota
Odložený příjem		
Typ odloženého příjmu	10548	Příjem po skončení
Identifikace		
Souhrnná data zaměstnance		
Sociální pojištění		
Vyměřovací základ		
Vyměřovací základ pro odvod pojistného	10477	15000
Pojistné		
Sociální pojištění za zaměstnance	10370	1065
Sociální pojištění za organizaci	10481	3720
ELDP		
Řádek ELDP		
Měsíc, za který je hlášeno	10537	4
Rok, za který je hlášeno	10538	2026
Započtené doby	10356	0
Vyměřovací základ	10245	0
Příjem v daném měsíci		

a opravené hlášení za březen:

Formulář — Stav k 28.03.2026 17:18:23

Název	ID atributu	Hodnota
Identifikace		
Souhrnná data zaměstnance		
Sociální pojištění		
Pojištění od	10354	01.03.2026
Pojištění do	10355	31.03.2026
Vyměřovací základ		
Vykázaný příjem vč. nepojištěné činnosti	10476	15000
Vyměřovací základ pro odvod pojistného	10477	0
Pojistné		
Sociální pojištění za zaměstnance	10370	0
Sociální pojištění za organizaci	10481	0
ELDP		
Řádek ELDP		
Kód	10240	T++
Platí od	10241	01.03.2026
Platí do	10242	31.03.2026
Započtené doby	10356	31
Vyměřovací základ	10245	15000
Příjem v daném měsíci		

V tom je správně zvýšena hodnota atributu 10476 z původních 5000 na 15000 (původních 5000 + 10000 po skončení). Zároveň vznikl ELDP se správným vyměřovacím základem 15000 a správně vyplněnými započtenými a případně vyloučenými dobami.